

OBJAŠNJENA
EVROPSKA
UNIJA

Evropska
komisija

Deset prioriteta za Evropu

Novi početak za Evropu:
plan EU za zapošljavanje, rast,
pravednost i demokratske promene

OBJAŠNJENA EVROPSKA UNIJA

Ova publikacija je deo serije koja objašnjava kako EU postupa u okviru politika iz različitih oblasti, zašto u njima učestvuje i koje rezultate postiže.

Publikacije možete pronaći na internet stranici:

http://europa.eu/pol/index_en.htm

<http://europa.eu/!bY34KD>

Kako funkcioniše EU

Deset prioriteta za Evropu ✕

Osnivači EU

Poljoprivreda

Bankarstvo i finansije

Granice i bezbednost

Budžet

Klimatska akcija

Konkurencija

Potrošači

Kultura i audiovizuelni mediji

Carine

Jedinstveno digitalno tržište

Ekonomska i monetarna unija i evro

Obrazovanje, obuka, mladi i sport

Zapošljavanje i socijalna pitanja

Energija

Proširenje

Životna sredina

Bezbednost hrane

Spoljni poslovi i bezbednostna politika

Humanitarna pomoć i civilna zaštita

Unutrašnje tržište

Međunarodna saradnja i razvoj

Pravda, osnovna prava i jednakost

Pomorstvo i ribarstvo

Migracije i azil

Javno zdravlje

Regionalna politika

Istraživanja i inovacije

Oporezivanje

Trgovina

Saobraćaj

SADRŽAJ

Deset prioriteta za Evropu	3
Novi podsticaj za zapošljavanje, rast i investicije	4
Povezano jedinstveno digitalno tržište .5	
Otporna energetska zajednica sa naprednom politikom o klimatskim promenama	6
Dublje i pravednije unutrašnje tržište sa ojačanim industrijskim osnovama	7
Čvršće povezana i pravednija ekonomska i monetarna unija	8
Razuman i uravnotežen sporazum o slobodnoj trgovini sa Sjedinjenim Američkim Državama	9
Oblast pravosuđa i osnovnih prava zasnovanih na uzajamnom poverenju	10
Put ka novoj migracionoj politici . .	11
Jači globalni akter	12
Zajednica demokratskih promena . .	13
Saznajte više	16

Objašnjena Evropska unija: Deset prioriteta za Evropu

Evropska komisija
Generalni direktorat za komunikacije
Informacije za građane
1049 Brisel
BELGIJA

Da li vam je ova publikacija bila korisna?
Recite nam svoje mišljenje:
comm-publi-feedback@ec.europa.eu

Rukopis ažuriran u oktobru 2015.

Fotografije na naslovnoj i drugoj strani:
© iStock.com/DigitalStorm
16 str. — 21 × 29.7 cm

PDF ISBN 978-92-9238-490-6
doi: 10.2871/576214
JN-04-17-171-SR-N

Print ISBN 978-92-9238-489-0
doi: 10.2871/925818
JN-04-17-171-SR-C

Izdanje na srpskom jeziku štampala
Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji, 2017.

© Evropska unija, 2017.

Umnožavanje je dozvoljeno. Za korišćenje i reprodukciju pojedinačnih fotografija, potrebno je zatražiti dozvolu nosilaca autorskih prava.

Deset prioriteta za Evropu

Evropska unija suočava se sa nezabeleženim izazovima, počev od visoke nezaposlenosti, sporog ekonomskog rasta, ekonomske neizvesnosti i velikog manjka ulaganja, do migracionog pritiska i bezbednosnih i ekoloških izazova, kao i nestabilnosti u okruženju. Mnogi građani izgubili su poverenje u sposobnost političkih institucija na svim nivoima da se suprotstave tim izazovima. Pojedina dosadašnja dostignuća evropskih integracija, kao što su slobodno kretanje građana i otvorene unutrašnje granice, dovode se u pitanje. U porastu su populizam i nacionalizam.

U novembru 2014. Žan-Klod Junker preuzeo je funkciju predsednika Evropske komisije, izvršnog organa Evropske unije. Izabran je na osnovu političkog programa čiji je glavni cilj ponovno povezivanje unutar Evrope i vraćanje poverenja građana Evrope fokusiranjem politike Evropske unije na ključne izazove koji se nalaze pred našim ekonomijama i društvima, kao i ojačavanje demokratskog legitimiteta. Kao odgovor na sve te izazove Žan-Klod Junker odredio je deset ključnih prioriteta koji su opisani u ovoj brošuri. Oni su u žiži delovanja institucija EU u 2015.

Žan-Klod Junker, predsednik Evropske komisije, tokom govora o stanju Unije, pred Evropskim parlamentom, septembar 2015.

Novi podsticaj za zapošljavanje, rast i investicije

Glavni prioritet Evropske komisije jeste ponovni rast Evrope i povećanje broja radnih mesta bez novih zaduživanja.

Od početka globalne ekonomske i finansijske krize EU se suočava sa manjkom ulaganja i visokom nezaposlenošću. Potrebni su zajednički napori kako bi se pomogao ekonomski oporavak Evrope.

Zbog krize, neizvesnih ekonomskih prilika i visokih privatnih i javnih dugovanja u delovima EU, došlo je do smanjenih investicija. Ipak, sredstva su raspoloživa, s tim da novac mora biti preusmeren tamo gde je najpotrebniji, a projekti se moraju razvijati tako da sredstva budu iskorišćena na najbolji mogući način.

Ova komisija usmerena je na pametniju upotrebu postojećih novčanih sredstava i fleksibilniju upotrebu javnih sredstava, uz istovremeno poboljšanje kvaliteta regulative. Predviđa korišćenje javnih i privatnih izvora finansijskih sredstava pri čemu se javni novac koristi za stvaranje dodatnih privatnih ulaganja bez novih zaduživanja.

Kako bi se obezbedila ova dodatna finansijska sredstva i odredili projekti od strateške i društvene važnosti Komisija je u saradnji sa Evropskom investicionom bankom pokrenula investicioni plan za Evropu. U njegovom središtu nalazi se novi Evropski fond za strateške investicije koji je stvoren u rekordnom roku 2015. sa početnih 21 milijardi evra iz sredstava EU. Taj iznos će dalje rasti zahvaljujući multiplikatorskom efektu, podstičući druge investicije u iznosu većem od 315 milijardi evra. Na ovaj način moglo bi da se otvori 1,3 miliona radnih mesta u naredne tri godine. Jedna četvrtina sredstava biće uložena u mala preduzeća.

Sve države članice EU podržale su Fond i mogu da mu doprinesu. Do oktobra 2015. već devet država članica obavezalo se da uloži više od 40 milijardi evra, a i Kina je izrazila nameru da dâ svoj doprinos.

Ulaganja će biti usmerena na:

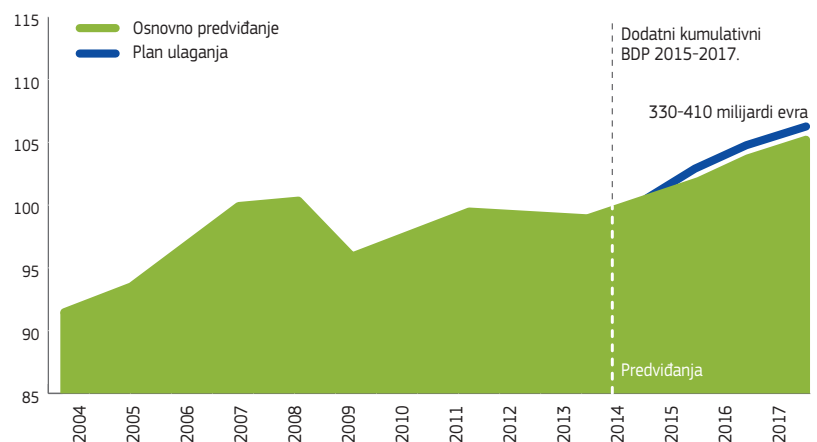
- infrastrukturu – širokopoljasne internet veze, energetske mreže i transport;
- obrazovanje, istraživanje i inovacije;
- obnovljivu energiju i energetska efikasnost;
- projekte za pomoć mladima u pronalaženju posla.

Sredstva će biti dodeljena održivim projektima od kojih bi koristi imala šira društvena zajednica. Utvrđen je spisak projekata koji bi mogli da budu sprovedeni u naredne tri godine, kao i prepreke koje sputavaju ulaganja.

Prioritet se daje otklanjanju značajnih regulatornih i drugih prepreka koje su i dalje prisutne u ključnim infrastrukturnim sektorima, uključujući energetiku, telekomunikacije, digitalne usluge i transport, kao i prepreka na tržištu usluga i proizvoda. Komisija je u svom programu rada za 2015. predložila obiman spisak inicijativa.

Regulatorno okruženje ima direktan uticaj na ulaganja, rast i zapošljavanje. Prevazilaženjem nedostataka na jedinstvenom tržištu mogla bi se ostvariti dobit od 1,5 milijardi evra godišnje, dok bi se iskorišćavanjem punog potencijala rasta jedinstvenog tržišta bruto domaći proizvod (BDP) Evropske unije mogao uvećati za više od 11%.

RAST BDP-A
REALAN BDP 28 DRŽAVA ČLANICA EU INDEKS 2007 = 100

Ekonomija EU bila je u krizi od 2008. do 2014, ali ima izgleda da će se uz nova ulaganja oporaviti.

Za više informacija i najnovija dostignuća:

http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment/index_en.htm

Povezano jedinstveno digitalno tržište

Komisija nastoji da omogući svima bolji pristup digitalnoj robi i uslugama, pouzdanom i brzom infrastrukturi kao i maksimalno iskorišćenje dobiti digitalne ekonomije.

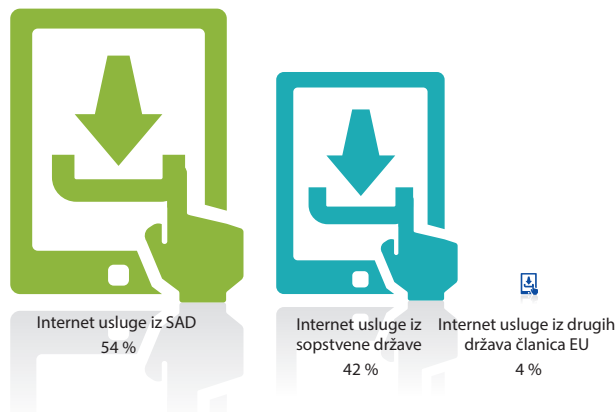
Internet i digitalne tehnologije menjaju svet. Evropa mora da omogući svojim građanima i preduzećima da iskoriste dobiti digitalne tehnologije. Trenutno zbog prepreka na internetu građani propuštaju prilike da kupe robu i usluge: samo 15% građana EU kupuje preko interneta iz drugih država EU. Internet i novoosnovana preduzeća ne iskorišćavaju u potpunosti mogućnost rasta koju pruža internet: samo 7% malih preduzeća svoju robu i usluge prodaje u drugim državama. Preduzeća, kao ni vlade, ne koriste sve dobiti digitalnih alata.

Potpuno funkcionalno jedinstveno digitalno tržište moglo bi da doprinese ekonomiji EU 415 milijardi evra godišnje, kao i da omogući otvaranje 3,8 miliona radnih mesta.

Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta koju je predložila Komisija u maju 2015. sadrži niz mera koje je potrebno sprovesti do kraja 2016. One obuhvataju sledeće:

- **Poboljšanje pristupa digitalnoj robi i uslugama putem interneta:**
 - ▶ usklađivanjem propisa EU o ugovorima i zaštiti prava potrošača prilikom kupovine putem interneta, bilo da je u pitanju fizička roba kao što su obuća i nameštaj ili digitalni sadržaj poput e-knjiga i aplikacija;
 - ▶ promovisanjem jeftinijih usluga prekogranične dostave pošiljki: 62% preduzeća koja su zainteresovana za prodaju putem interneta kaže da im prepreku predstavljaju visoki troškovi dostave;
 - ▶ ukidanjem neopravdanog geografskog blokiranja – diskriminatorne prakse u okviru koje prodavci na internetu ili uskraćuju potrošačima pravo pristupa svojoj internet stranici na osnovu njihove lokacije, ili ih preusmeravaju na lokalnu prodavnicu sa drugačijim cenama. Takva blokiranja mogu da dovedu do toga da, na primer, klijenti koji iznajmljuju automobile u jednoj od država članica EU na kraju za isti automobil na istoj lokaciji plate više nego klijenti iz neke druge države članice EU.
 - ▶ modernizacijom zakona o autorskim pravima kako bi se omogućio širi pristup putem interneta delima kulture širom EU. Konkretnije, Komisija želi da omogući korisnicima koji u svojoj zemlji kupuju filmove, muziku ili članke da u tim sadržajima uživaju i dok putuju Evropom;

ODAKLE POTIČU INTERNET USLUGE KOJE KUPUJEMO?

Malo ljudi kupuje putem interneta iz drugih država članica EU, što predstavlja veliki potencijal za rast

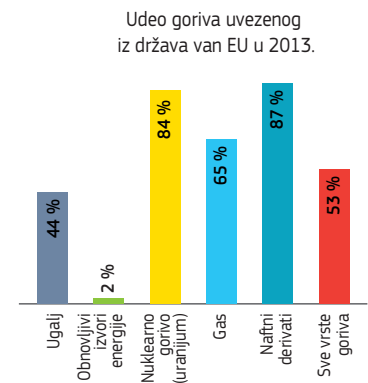
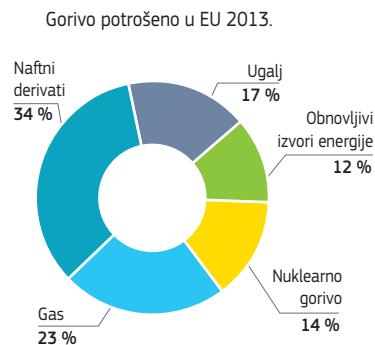
- ▶ pružanjem brze, sigurne i pouzdane infrastrukture podržane odgovarajućim regulatornim uslovima za ulaganja, poštenu konkurenciju i jednake uslove za sve.
- **Upuštanje u ambiciozan poduhvat reforme propisa u oblasti telekomunikacija:** sve digitalne usluge, aplikacije i sadržaj zavise od dostupnosti brze i sigurne infrastrukture. To zahteva snažan, konkurentan i dinamičan sektor telekomunikacija. Potrebno je preduzeti mere koje bi se pozabavile činjenicom da tržišta ostaju izolovana i unutar nacionalnih okvira.
- **Maksimalno iskorišćenje potencijala rasta digitalne ekonomije.** To se može postići ulaganjem u IKT infrastrukturu, na primer za čuvanje podataka na internetu i upotrebu velike količine podataka, kao i u istraživanja i inovacije čiji je cilj podsticaj industrijske konkurentnosti. To takođe uključuje bolje javne usluge i poboljšane digitalne veštine građana – ukratko, govori se o „inkluzivnom društvu“.

Otporna energetska zajednica sa naprednom politikom o klimatskim promenama

Komisija želi da omogući svojim građanima i preduzećima sigurnu i pristupačnu energiju koja ne utiče nepovoljno na promenu klime. Promišljenija upotreba energije i borba protiv klimatskih promena predstavljaju ne samo ulaganje u budućnost naše dece nego i način za rast i otvaranje novih radnih mesta.

Evropski energetska sistem suočava se sa potrebom da obezbedi sigurnu, održivu, pristupačnu i konkurentnu energiju za sve građane. Prekomerna zavisnost od ograničenog broja izvora zaliha čini države podložnim prekidima u snabdevanju. EU mora da smanji svoju zavisnost od fosilnih goriva i emisiju gasova sa efektom staklene bašte, a da istovremeno domaćinstvima i preduzećima osigura snabdevanje pristupačnom energijom. Na putu ka tom cilju EU se suočava sa brojnim izazovima.

ODAKLE DOLAZI NAŠA ENERGIJA?

- EU najveći je uvoznik energije na svetu: uvozi 53% svoje potrošnje u iznosu od oko 400 milijardi evra godišnje.
- Mnoge električne mreže i gasovodi izgrađeni su za nacionalne potrebe i nisu dobro povezani sa drugim državama. Primera radi, sve do 2015. kablovi za električnu energiju koji povezuju Francusku i Španiju mogli su da podnesu samo 3% vršne potražnje južno od granice. Prevažilaženje problema poput ovih donelo bi potrošačima uštedu i do 40 milijardi evra godišnje.
- 75% kuća energetska je neefikasno; 94% transporta oslanja se na naftne derivate od kojih je 90% uvezeno.
- Veleprodajne cene električne energije u Evropi više su za 30%, a veleprodajne cene gasa za preko 100% u odnosu na cene u Sjedinjenim Američkim Državama.

U februaru 2015. Komisija je donela strategiju za postizanje otporne energetske zajednice sa naprednom politikom o klimatskim promenama. Ta će strategija, na osnovu solidarnosti i međusobnog poverenja država članica, osigurati bolju poziciju Evropske unije za uspešno prevazilaženje izazova. Strategija se fokusira na sledećih pet ključnih oblasti.

- **Bezbedno snabdevanje:** EU mora postati manje zavisna od energije koja dolazi izvan njenih granica. To podrazumeva bolju i efikasniju upotrebu domaćih izvora energije i istovremenu diverzifikaciju drugih izvora i dobavljača.

Evropljanima su potrebni sigurniji i održiviji izvori energije

- **Unutrašnje energetska tržište:** energija bi trebalo slobodno da teče kroz EU, bez ikakvih tehničkih ili regulatornih prepreka. Jedino na taj način snabdevači energijom mogu slobodno da se nadmeću i ponude najpovoljnije cene energije. Slobodnim protokom olakšala bi se i proizvodnja veće količine obnovljive energije.
- **Energetska efikasnost:** manja potrošnja energije znači manje zagađenje i veće očuvanje domaćih izvora energije, a samim tim i smanjenje potrebe za uvozom energije.
- **Smanjenje emisija:** prvi korak čini dogovoreni cilj EU da se do 2030. smanji emisija gasova sa efektom staklene bašte za najmanje 40%. Iz ovoga se može zaključiti da su potrebna veća ulaganja u razvoj izvora obnovljive energije.
- **Istraživanja i inovacije:** tehnološko vođstvo u oblasti alternativne energije i smanjenje potrošnje energije otvoriće velike mogućnosti za izvoz i industriju. Time će se postići podsticaj rasta i zapošljavanja.

Ova strategija praćena je akcionim planom u čijem su okviru predstavljene posebne mere koje će biti pripremljene i sprovedene tokom narednih godina. Komisija je u julu predstavila predloge za nove pogodnosti namenjene potrošačima energije, ponovno osmišljavanje evropskog tržišta električne energije, ažuriranje označavanja energetske efikasnosti i reviziju sistema trgovine emisijama u EU.

Za više informacija i najnovija dostignuća:

http://ec.europa.eu/priorities/energy-union/index_en.htm

Dublje i pravednije unutrašnje tržište sa ojačanim industrijskim osnovama

Integrirana ekonomija EU najbolji je način za suočavanje sa izazovima koje nosi globalizacija. EU treba da završi unutrašnje tržište proizvoda i usluga i da ga učini odskočnom daskom za napredak preduzeća i industrije u globalnoj ekonomiji. Na taj način došlo bi do rasta i zapošljavanja. Unapređenje pravednog, efikasnog i transparentnog oporezivanja koje ne šteti rastu ravnopravan je deo ovog prioriteta.

Prioriteti Komisije jesu:

- stvaranje unije tržišta kapitala, čime će se malim preduzećima olakšati prikupljanje novca, a Evropa učiniti privlačnijom za ulaganja;
- podsticanje radnika na zapošljavanje u drugim državama članicama EU kako bi se popunila radna mesta i zadovoljila potreba za stručnim kadrom;
- sprečavanje socijalnog dampinga;
- podsticanje administrativne saradnje među nacionalnim poreskim organima;
- rad na usvajanju zajedničke konsolidovane osnovice poreza na dobit i poreza na finansijske transakcije na nivou EU.

U septembru 2015. nakon javnih konsultacija Komisija je usvojila akcioni plan kojim se utvrđuje 20 ključnih mera za postizanje istinskog jedinstvenog tržišta kapitala u Evropi. Cilj ovog projekta je da oslobodi ulaganja u evropska preduzeća i da podstakne rast u EU. Namera je da se taj cilj dostigne do 2019.

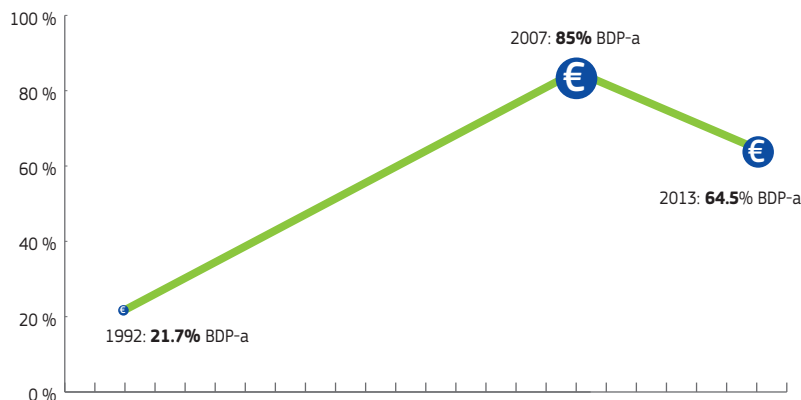
Slobodno kretanje kapitala dugogodišnji je cilj Evropske unije. Međutim, evropska tržišta kapitala su i dalje podeljena unutar nacionalnih okvira, pa se evropske ekonomije za potrebe svojih ulaganja pretežno oslanjaju na banke. To ih, u vremenu recesije, čini osetljivim na pooštavanje uslova za zaduživanje kod banaka. U drugim delovima sveta uobičajenije je da ulagači novim preduzećima direktno ponude takozvani „preduzetni kapital“.

Unija tržišta kapitala trebalo bi da ukloni prepreke koje stoje na putu prekograničnim ulaganjima u okviru EU i zbog kojih je preduzećima onemogućen pristup finansijskim sredstvima. Na primer, da su tržišta preduzetnog kapitala u EU funkcionisala kao ona u SAD, od 2008. do 2013. u preduzeća je moglo biti uloženo dodatnih 90 milijardi evra.

U junu 2015. Komisija je predstavila akcioni plan za temeljnu reformu korporativnog oporezivanja u EU. Taj plan sadrži seriju inicijativa koje treba da se pozabave izbegavanjem poreza, osiguranjem održivih prihoda za finansiranje javnih usluga i jačanjem jedinstvenog tržišta za preduzeća. Akcioni plan sadrži dva ključna cilja:

- države članice EU trebalo bi da se dogovore o zajedničkim pravilima o određivanju osnovice za oporezivanje preduzeća. Tako bi preduzećima bilo jeftinije da posluju u više država, a smanjilo bi se i izbegavanje poreza, dok bi se različitim državama članicama omogućilo da zadrže različite stope poreza na dobit;
- dobit bi trebalo oporezivati tamo gde je i ostvarena, a ne na osnovu formalnih poslovnih struktura ili knjigovodstvenih transakcija izvršenih radi oporezivanja.

**BERZANSKA KAPITALIZACIJA U EU
(VREDNOST SVIH DEONICA) U % BDP-a**

Tržišta kapitala u EU imala su problema nakon finansijske krize.

Za više informacija i najnovija dostignuća:

http://ec.europa.eu/priorities/internal-market/index_en.htm

Čvršće povezana i pravednija ekonomska i monetarna unija

Kako bi se nosila sa ekonomskom krizom, EU i njene država članice sprovele su hrabre i nezapamćene mere, koje nisu uvek bile jednostavne, posebno za građane, i čije društvene posledice nisu uvek dovoljno uzimane u obzir. Sada je vreme da se na osnovu tih iskustava i „Izveštaja pet predsednika“ pod vođstvom predsednika Junkera poboljša ekonomsko upravljanje i inicira završetak Ekonomske i monetarne unije (EMU).

EMU je predstavljala veliki korak u integraciji privreda EU. Obuhvata koordinaciju ekonomskih i fiskalnih politika, zajedničku monetarnu politiku i evro kao zajedničku valutu. Dok je svih 28 država članica uzelo udela u ekonomskoj uniji, neke su države otišle dalje u integraciji i usvojile evro. Ekonomska integracija donosi velike dobrobiti i bolju unutrašnju efikasnost kako privredi Evropske unije tako i privredama pojedinačnih država članica. To za uzvrat nudi mogućnosti za ekonomsku stabilnost, veći rast i više zapošljavanja, što predstavlja direktnu korist za građane EU.

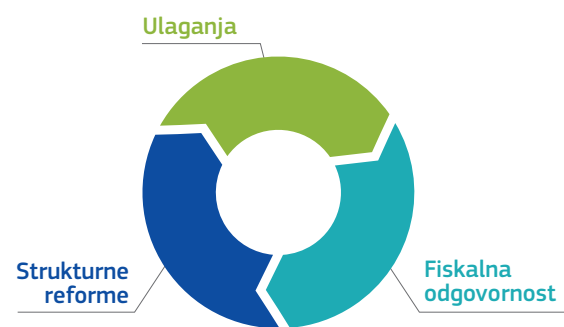
Otkako je finansijska i ekonomska kriza počela u oktobru 2008. EU preduzela je mere kako bi osigurala:

- **ekonomsku podršku** državama EU koje su bile posebno teško pogođene krizom, u kombinaciji sa sporazumima o reformama. Većina tih programa pomoći uspešno je okončana 2014, dok je situacija u Grčkoj zahtevala nove sporazume 2015;
- **obnovu finansijske stabilnosti** i formiranje pravih uslova za rast i otvaranje novih radnih mesta. Sada postoje zajednička pravila o nadzoru banaka i pomoći bankama u poteškoćama;
- bolji sistem EU za ekonomsko i finansijsko **upravljanje**. Sve države članice EU sada zajedno raspravljaju o svojim budžetima i analiziraju ih.

Glavni ciljevi Komisije za napredak jesu sledeći:

- povećanje demokratske legitimnosti odluka o pružanju podrške državama evrozone koje su se našle u poteškoćama, uz poboljšan parlamentarni nadzor kako na nivou EU, tako i na nacionalnim nivoima;
- procena programa podrške i reformi EU, ne samo na osnovu toga na koji način pomažu u stvaranju održivih finansijskih sredstava, nego i na osnovu njihovog uticaja na građane države u kojoj je program sproveden;

PRIORITETI EKONOMSKE POLITIKE: TRI STUBA

- revizija pravila o načinu na koji EU nadgleda fiskalnu i makroekonomsku situaciju i nacionalne budžete;
- podsticanje daljih strukturnih reformi u evrozoni.

U februaru 2015. Komisija je šefovima država i vlada predstavila analizu glavnih nedostataka EMU koji su se ispoljili tokom krize. Zato je u junu predsednik Komisije, u bliskoj saradnji sa predsednicima evrozone, Evrogrupe (ministri država članica koje su u evrozoni), Evropske centralne banke i Evropskog parlamenta (takozvani „Izveštaj pet predsednika“), najavio **ambicione planove za produbljenje EMU i njen završetak do 2025**. Predložene mere uključuju uvođenje **evropskog sistema osiguranja depozita** i stvaranje **trezora evrozone**.

Razuman i uravnotežen sporazum o slobodnoj trgovini sa Sjedinjenim Američkim Državama

Evropska komisija trenutno pregovara u vezi sa sporazumom o trgovini sa Sjedinjenim Američkim Državama. Cilj pregovora je da omoguće što više trgovine i ulaganja između ovih blokova. To bi obema stranama donelo više zapošljavanja i veći ekonomski rast.

EU i SAD zajedno čine 40% svjetske ekonomske proizvodnje. Sveobuhvatno Transatlantsko trgovinsko i investiciono partnerstvo (TTIP) moglo bi da donese važnu ekonomsku dobit, mogućnost većeg izbora za potrošače i nove mogućnosti za preduzeća, kao i ojačavanje strateške pozicije EU u svetu.

Sporazum se ne odnosi samo na ukidanje carinskih nameta između EU i SAD koji su već sada niski (u proseku samo 4%). Glavne prepreke trgovini nalaze se „iza granice“, i to u propisima, necarinskim preprekama i birokratiji. Prema procenama, 80% ukupne dobiti nastale na osnovu sporazuma o trgovini ostvariće se smanjenjem administrativnih troškova i liberalizacijom trgovine na području usluga i javne nabavke.

Komisija pomoću TTIP-a želi da građanima i preduzećima pomogne na sledeće načine:

- otvaranjem tržišta SAD za kompanije iz EU, uključujući i ona za javne usluge;
- smanjenjem birokratskih postupaka sa kojima se preduzeća suočavaju prilikom izvoza;
- uspostavljanjem novih pravila kojim bi se prekomorski izvoz, uvoz i ulaganja učinili jednostavnijim i pravednijim.

TTIP moglo bi da pomogne evropskim preduzećima da u Sjedinjenim Državama prodaju više robe i usluga. Evropskim preduzećima bilo bi takođe omogućeno da ravnopravno učestvuju na tenderima koje raspisuje vlada Sjedinjenih Država, što bi povoljno uticalo na ekonomiju i zapošljavanje.

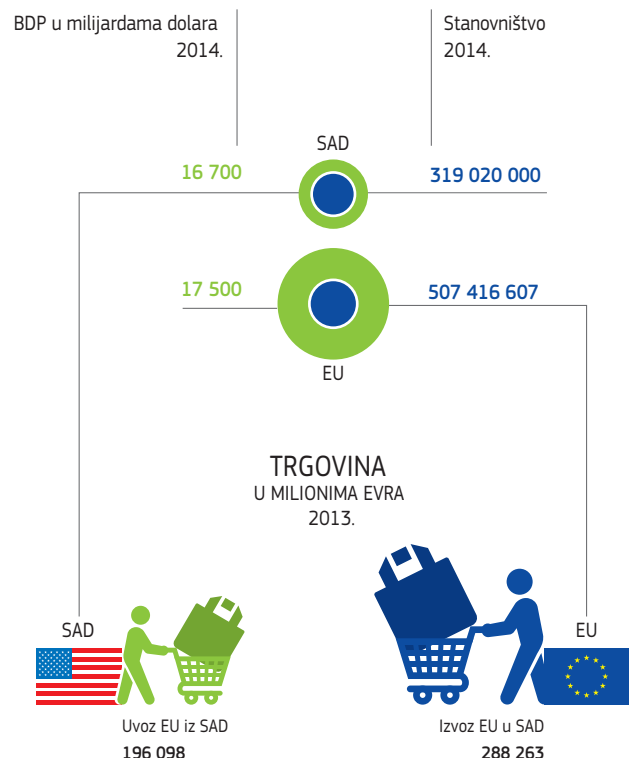
Ovde u Evropi, jeftiniji uvoz iz Amerike omogućio bi da se u prodavnicama nađe veći izbor robe po nižim cenama, a jeftinija roba i usluge donele bi uštede i preduzećima.

Komisija će sa Sjedinjenim Državama pregovarati o razumnom i uravnoteženom trgovinskom sporazumu. Komisija podržava slobodnu trgovinu, ali ne po cenu ugrožavanja evropskih standarda u oblastima kao što su bezbednost hrane, zdravlje, socijalna zaštita i zaštita podataka ili kulturna raznolikost.

Komisija je u septembru predložila nov i transparentan sistem za rešavanje sporova između investitora i država – sistem sudova za investicije. Takav bi sistem zamenio postojeći mehanizam rešavanja sporova između investitora i države (ISDS) u svim trenutnim i budućim investicionim pregovorima, uključujući TTIP.

Evropski parlament, čije poslanike biraju građani, imaće poslednju reč o tome da li je sporazum prihvatljiv.

TTIP: NOVI SPORAZUM O TRGOVINI IZMEĐU EU I SAD

Vrednost trgovine između EU i SAD već je dostigla stotine milijardi evra godišnje, a novim sporazumom o slobodnoj trgovini ova će se vrednost verovatno i uvećati.

Za više informacija i najnovija dostignuća:

http://ec.europa.eu/priorities/eu-us-free-trade/index_en.htm

Oblast pravosuđa i osnovnih prava zasnovanih na uzajamnom poverenju

Evropska unija nije samo zajedničko tržište robe i usluga, već se zasniva na vrednostima kao što su ljudsko dostojanstvo, sloboda, demokratija, jednakost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava. U svojim naporima da se suprotstavi terorizmu, trgovini ljudima, krijumčarenju i visokotehnološkom kriminalu, Komisija neće izgubiti iz vida ove vrednosti.

Glavni ciljevi Komisije jesu:

- olakšavanje građanima i preduzećima u EU da brane svoja prava izvan matične zemlje unapređenjem uzajamnog priznavanja presuda sudova širom EU;
- suzbijanje organizovanog kriminala kao što su trgovina ljudima, krijumčarenje i visokotehnološki kriminal, kao i borba protiv korupcije;
- zaključivanje pristupa EU Konvenciji za zaštitu ljudskih prava Saveta Evrope;
- dobijanje garancija da vlada i preduzeća SAD na odgovarajući način štite lične podatke građana EU.

U aprilu 2015. Evropska komisija utvrdila je evropski plan za bezbednost kako bi podržala međusobnu saradnju zemalja članica u borbi protiv bezbednosnih pretnji i povećala saradnju u borbi protiv terorizma, organizovanog i visokotehnološkog kriminala. Programom su utvrđeni konkretni alati i mere koji će biti upotrebljeni kako bi se obezbedila sigurnost i što efikasnija borba protiv navedene tri preteće opasnosti.

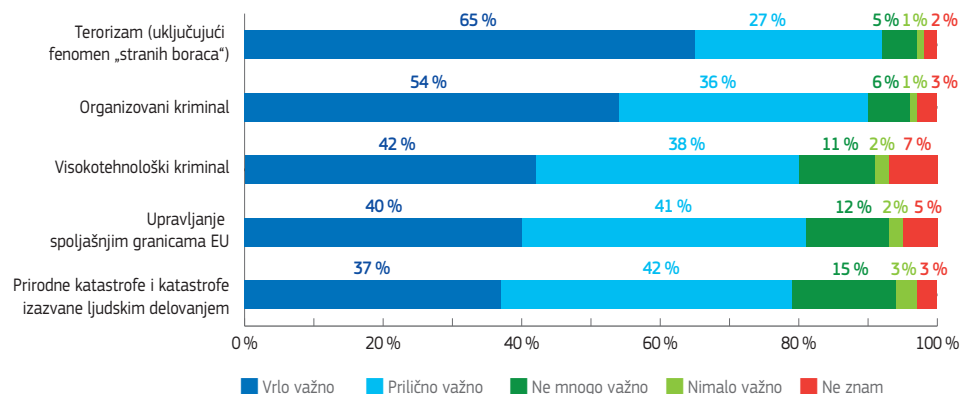
Ključne aktivnosti uključuju:

- **borbu protiv radikalizacije:** Komisija će osnovati centar za izuzetnost radi prikupljanja i širenja znanja o borbi protiv radikalizacije;
- **sprečavanje finansiranja kriminalaca:** biće pojačana saradnja nadležnih organa u Evropi. Tu se pre svega misli na nacionalne finansijsko-obaveštajne jedinice koje će biti povezane sa Evropolom;

- **jačanje dijaloga sa industrijom informacionih tehnologija:** tokom 2015. Komisija će pokrenuti forum EU sa najvećim kompanijama iz IT oblasti, sa ciljem da se suprotstavi terorističkoj propagandi na internetu i društvenim mrežama, kao i da se istraže načini da se odgovori na probleme sa kojima se izvršne vlasti susreću u oblasti novih tehnologija za šifrovanje;
- **ojačavanje instrumenata za borbu protiv visokotehnološkog kriminala:** prioritet je odrediti načine na koje bi se prevazišle prepreke kriminalnim istragama na internetu, posebno po pitanjima nadležnosti i pravila o pristupu internet bazama dokaza i informacija;
- **jačanje kapaciteta Evropolu,** uključujući i stvaranje evropskog antiterorističkog centra koji bi pomogao Evropolu u jačanju podrške akcijama koje preduzimaju nacionalni organi za sprovođenje zakona protiv stranih terorističkih boraca, finansiranja terorizma, nasilnog terorističkog sadržaja na internetu i nelegalne trgovine vatrenim naoružanjem.

KOJA PITANJA UNUTRAŠNJE BEZBEDNOSTI SU EVROPLJANIMA NAJVAŽNIJA?

Ispitivanje javnog mnjenja Evrobarometra sprovedeno u martu 2015; odgovori na pitanje: „Koliko su, prema vašem mišljenju, navedeni izazovi važni za unutrašnju bezbednost EU?“

Građani su zabrinuti zbog terorizma i organizovanog kriminala.

Za više informacija i najnovija dostignuća:

http://ec.europa.eu/priorities/justice-fundamental-rights/index_en.htm

Put ka novoj migracionoj politici

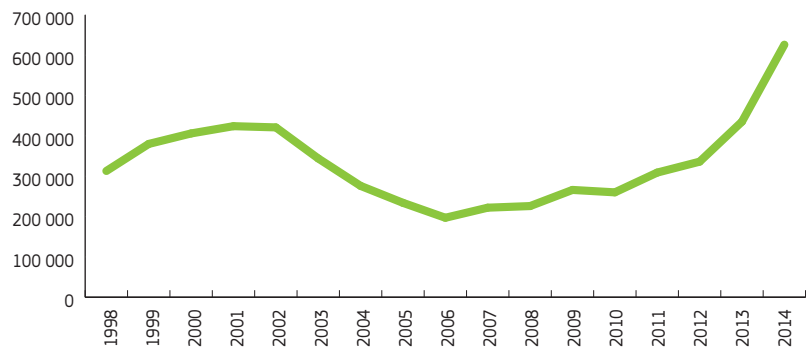
Svet je ostao zaprepašćen nevoljama sa stotinama hiljada migranata koji rizikuju svoje živote kako bi ušli u EU. Nijedna država članica ne može i ne treba da se nosi sama sa velikim migracionim pritiscima. EU pojačava svoje napore u nastojanju da sačuva živote, bori se protiv trgovine ljudima i saraduje sa matičnim i tranzitnim državama. Još je važnije nastojanje Komisije da se bori protiv uzroka bekstva i migracija: siromaštva, ratova, progona, kršenja ljudskih prava i prirodnih katastrofa.

Iznenadni porast broja ljudi koji su primorani da napuste svoje domove kako bi pobjegli od nasilja i potražili utočište u svojim ili inostranim zemljama predstavlja izazov za EU. Odgovor Evrope poslednjih meseci bio je sveobuhvatan i odlučan.

- U septembru je obezbeđeno dodatnih 1,7 milijardi evra, čime je ukupan budžet za rešavanje izbegličke krize za 2015. i 2016. dostigao **9,2 milijardi evra**.
- **EU je donator broj jedan u globalnim naporima da se ublaži sirijska izbeglička kriza.** Evropska komisija i države članice su odobrile oko **4 milijarde evra** za pomoć Sirijcima u njihovoj zemlji, kao i izbeglicama.
- Države članice složile su se da se iz najopterećenijih država članica u druge države članice **premesti 160 000 ljudi kojima je nedvosmisleno potrebna međunarodna zaštita.** Biće preseljeno i 22 000 izbeglica iz izbegličkih kampova izvan EU.
- **Prisustvo na moru utrostručeno je od maja.** Od tada je spaseno više od 122 000 života.
- Udvostručeni su **nepori u suzbijanju krijumčarenja i razbijanja grupa koje se bave trgovinom ljudima.**

U nedavnom istraživanju javnog mnjenja sprovedenog u EU, 73% Evropljana izjasnilo se u korist zajedničke evropske migracione politike. Kada su bili upitani da odrede dva najvažnija problema sa kojima se suočava EU, imigracija se našla na vrhu liste prioriteta, ispred ekonomske situacije i nezaposlenosti. To je bio najčešće naveden odgovor u 20 od 28 država članica.

BROJ ZAHTEVA ZA AZIL U EU

Preliminarni broj za prvih šest meseci 2015. iznosi 402 000

Povećanje broja ljudi koje traže azil u EU poziva na zajednička evropska rešenja.

Dok je izbeglička kriza kao trenutni prioritet stavila akcenat na neposredne potrebe, istovremeno je otkrila strukturna ograničenja migracione politike EU i mehanizama koji su joj na raspolaganju. Evropskim migracionim planom koji je Komisija predstavila u maju 2015. utvrđen je sveobuhvatni pristup upravljanju migracijama, utemeljen na četiri stuba:

- smanjenju podsticaja za ilegalne migracije;
- spasavanju života i osiguranju spoljnih granica;
- čvrstoj zajedničkoj politici azila;
- novoj politici u oblasti legalnih migracija.

Jači globalni akter

Politička kriza u Ukrajini i nemiri na Bliskom istoku pokazali su da je EU potrebna jača zajednička spoljna politika.

EU je ključni akter u mnogim spoljnopolitičkim pitanjima, od iranskog nuklearnog programa i stabilizacije Afričkog roga, pa do globalnog zagrevanja. Zajednička spoljna i bezbednosna politika, kreirana kako bi razrešila konflikte i podstakla međunarodno razumevanje, zasniva se na diplomatiji, dok trgovina, humanitarna pomoć, sigurnost i odbrana imaju dopunsku ulogu. Kao najveći svetski donator razvojnih finansijskih sredstava, EU je u jedinstvenoj poziciji za ostvarivanje saradnje sa zemljama u razvoju. EU se u odnosima sa ostatkom sveta takođe bavi i oblastima kao što su ekologija, obrazovanje, borba protiv kriminala i ljudska prava.

EU trenutno je usmerena na pružanje podrške procesu sveobuhvatnih reformi koje se odvijaju u Ukrajini, posebno primenom dosad nezabeleženog paketa podrške vrednog 11 milijardi evra. EU podržava sve napore da se obezbedi trajno mirno rešenje za krizu u istočnoj Ukrajini.

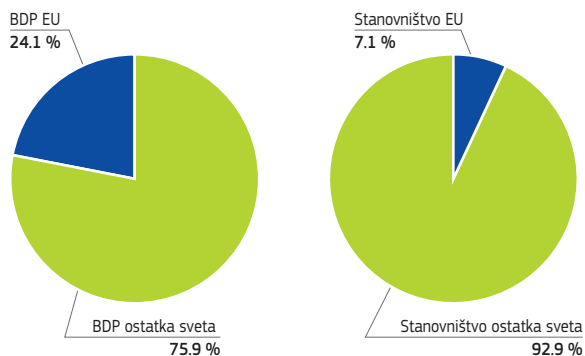
Sirijska kriza postala je najveća svetska humanitarna i bezbednosna katastrofa. EU i njene država članice predvode međunarodni odgovor na tu krizu. Kao najveći donator, od početka sukoba mobilisale su preko 4 milijarde evra za razvojnu i humanitarnu pomoć.

Spoljna i bezbednosna politika EU razvijala se postepeno tokom godina, i omogućila joj je da u svetskim pitanjima govori i nastupa kao celina. Zajednički nastup daje državama članicama EU daleko veći autoritet nego što bi to bio slučaj kada bi svaka od njih zasebno sprovedila svoju politiku. Demografska i ekonomska vrednost bloka sačinjenog od 28 država daje mu veliku moć. Radi se o najvećem svetskom trgovcu, sa drugom najjačom valutom na svetu, evrom. Težnja ka donošenju zajedničkih spoljnopolitičkih odluka dodatno ojačava poziciju EU.

EU održava partnerstva sa ključnim svetskim akterima, uključujući sile u usponu, težeći tome da osigura da se ti odnosi zasnivaju na zajedničkim interesima i koristi, pri čemu obe strane imaju svoja prava i dužnosti. Trenutni ciljevi Komisije uključuju:

- stvaranje više sinergija među državama članicama u oblasti nabavke za potrebe odbrane;
- postizanje mira i stabilnosti u evropskom okruženju nastavljanjem tekućih pregovora o proširenju, posebno sa državama zapadnog Balkana. Ovi pregovori će potrajati, pa se dalja proširenja ne predviđaju tokom mandata Junkerove Komisije (tj. pre kraja 2019);
- udruživanje odbrambenih kapaciteta nacionalnih vlada koje to žele i omogućavanje njihovog učešća u zajedničkim misijama EU, čime bi se izbeglo dupliranje programa, kao i ušteda novca.

UDEO EU U SVETSKOJ EKONOMIJI

Iako stanovništvo EU čini samo približno 7% svetskog stanovništva, njen ekonomski udeo iznosi više od 24% svetskog BDP-a.

Za više informacija i najnovija dostignuća:

http://ec.europa.eu/priorities/global-actor/index_en.htm

Zajednica demokratskih promena

Posljednjih godina prisutan je porast mišljenja da je EU previše birokratska i udaljena od svojih građana, i takav stav ogleda se u rezultatima evropskih izbora. Građani očekuju od EU da učini nešto po pitanju važnih ekonomskih i društvenih izazova. To se na radne programe Junkerove Komisije odražava smanjenjem broja novih inicijativa, povlačenjem nekih od pređašnjih predloga novog zakonodavstva i preispitivanjem postojećeg.

Komisija se obavezala na demokratiju i reforme. Njeni glavni ciljevi uključuju:

- predlaganje novih zakona samo onda kada je neophodno i pružanje jasne evropske dodate vrednosti nakon javnih konsultacija. Program rada za 2015. obuhvata samo 23 nove inicijative.
- potpunu transparentnost rada Komisije (na primer, komesari i visoki zvaničnici objavljuju detalje svojih sastanaka; uvedena je nezapamćena transparentnost međunarodnih trgovinskih pregovora);
- razmatranje postojećih zakona i, po potrebi, njihovo prilagođavanje;
- uklanjanje nepotrebne birokratije na evropskom i nacionalnim nivoima;
- stvaranje obaveznog registra organizacija i pojedinaca koji lobiraju u Komisiji, Parlamentu i Savetu;
- pronalaženje načina za produbljivanje saradnje između nacionalnih parlamenata i Komisije.

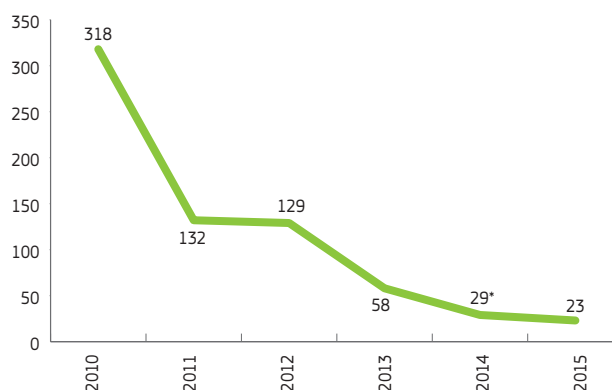
Od decembra 2014, komesari, članovi njihovih kabineta i generalni direktori Komisije u obavezi su da objavljuju datume, lokacije, imena organizacija i samozaposlenih lica sa kojima se susreću, kao i teme o kojima su raspravljali. Ovakva je praksa nastala na osnovu činjenice da je jednako važno građanima omogućiti da znaju sa kim se i zbog čega Komisija sastaje, kao što je i Komisiji važno da zadrži otvoren i redovan dijalog sa zainteresovanim stranama.

U maju 2015. Evropska komisija usvojila je bolji plan regulative kojim želi da se osigura:

- transparentnost u pripremi, sprovođenju i razmatranju politike;
- obavezno zasnivanje politika na dokazima;
- uključivanje svih kojih se predlog tiče, ubrajajući i građane.

Komisija će svoj postupak donošenja politika učiniti otvorenim za nadzor i mišljenje javnosti, uz nove javne

BROJ NOVIH ZAKONA EU KOJE JE PREDLOŽILA KOMISIJA

* Mali broj inicijativa zbog evropskih izbora u maju

Komisija je usredsređena na mali broj prioriteta.

konsultacije kada je reč o novim predlozima ili proceni postojećih politika. Biće ponuđene nove prilike za komentare javnosti tokom celog zakonodavnog postupka. Nakon što Komisija usvoji predlog, svaki zainteresovani građanin ima osam nedelja da pošalje povratne informacije ili sugestije koje će biti uključene u zakonodavnu raspravu pred Parlamentom i Savetom.

Postojeći zakoni procenjivaće se delimično i u okviru Programa za primerenost i delotvornost propisa (REFIT). Na ovaj način postojeće zakonodavstvo procenjuje se radi delotvornijeg i efikasnijeg učinka, bez dovođenja političkih ciljeva u pitanje. Komisija već radi na smanjenju opterećenja poslovanja u oblastima kao što su porez na dodatu vrednost (PDV), javne nabavke, poslovne statistike i hemikalije. Sveobuhvatne procene u drugim oblastima takođe su u toku.

Komisija takođe obnavlja i svoju obavezu da u svakom trenutku sasluša stavove zainteresovanih strana, koristeći se internet alatom koji se naziva „**Olakšaj teret – reci šta misliš**“ (eng. *Lighten the Load – Have Your Say*).

Kako da stupite u kontakt sa EU

■ PUTEM INTERNETA

Informacije na svim zvaničnim jezicima Evropske unije dostupne su na internet stranici: www.europa.eu

■ LIČNO

Širom Evrope nalaze se stotine lokalnih Informacionih centara EU. Adresu najbližeg centra možete pronaći na sledećoj internet stranici: www.europedirect.europa.eu

■ PUTEM TELEFONA ILI ELEKTRONSKE POŠTE

Europe Direct je telefonska služba koja pruža odgovore na vaša pitanja o Evropskoj uniji. Službi se možete obratiti putem besplatne telefonske linije pozivom na **00 800 6 7 8 9 10 11** (pojedini mobilni operateri ne dozvoljavaju pristup besplatnim brojevima koji počinju na 00800 ili čak naplaćuju ove pozive). Za pozive izvan EU pozovite broj **+32 22999696** čije se pozivanje naplaćuje ili se javite putem elektronske pošte na adresu: www.europedirect.europa.eu

■ ČITAJTE O EVROPI

Publikacije o Evropskoj uniji nalaze se samo jedan klik od vas, na veb-sajtu knjižare EU: www.bookshop.europa.eu

Za više informacija:

Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji

Delegacija Evropske unije
u Republici Srbiji

Avenija 19a, Vladimira
Popovića 40/V,
11070 Novi Beograd, Srbija
Tel: 011 30 83 200
Fax: 011 30 83 201
E-mail: delegation-serbia@eeas.europa.eu
Website: www.europa.rs
[@DavenportEUSrb](https://twitter.com/DavenportEUSrb)

EU info centar Beograd

Kralja Milana 7, 11000
Beograd, Srbija
Tel: 011 40 45 400
E-mail: info@euinfo.rs
Website: www.euinfo.rs
[f](https://facebook.com/EUinfocentar) EU info centar
[@EUICBG](https://twitter.com/EUICBG)
[i](https://www.instagram.com/EUICBG) EUICBG

EU info kutak Novi Sad

Mihajla Pupina 17,
21000 Novi Sad,
Srbija
Tel: 021 45 16 25
E-mail: officens@euinfo.rs
Website: www.euinfo.rs
[f](https://facebook.com/euipnovisad) euipnovisad
[@EUinfoNS](https://twitter.com/EUinfoNS)

EU info kutak Niš

Vožda Karadžića 5, 18000 Niš,
Srbija
Tel: 018 241 561
E-mail: officenis@euinfo.rs
Website: www.euinfo.rs
[f](https://facebook.com/euipnis) euipnis
[@EUinfoNis](https://twitter.com/EUinfoNis)

EU u knjigama:

DIGITALNA NARODNA BIBLIOTEKA SRBIJE

Kolekcija Narodne biblioteke Srbije sadrži publikacije koje su izdale Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji, Kancelarija za evropske integracije Vlade Republike Srbije i partnerske organizacije, a koje pružaju informacije o različitim aspektima evropskih integracija, nastanku i razvoju EU, kao i odnosima Srbije i EU: www.digitalna.nb.rs/sf/NBS/knjigeEU

EU u bibliotekama:

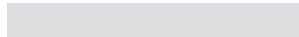

Publikacije i knjige o Evropskoj uniji na srpskom jeziku možete naći u bibliotekama širom Srbije. www.euinfo.rs/euteka

Evropska unija

Države članice Evropske unije (2015)

Države kandidati i potencijalni kandidati

Deset prioriteta za Evropu

Novi početak za Evropu:
plan EU za zapošljavanje, rast, pravednost i
demokratske promene

Saznajte više

- ▶ Deset prioriteta Evropske komisije: http://ec.europa.eu/priorities/index_en.htm
- ▶ Imate li pitanja o Evropskoj uniji? Europe direct može da pomogne: 00 800 6 7 8 9 10 11
<http://europedirect.europa.eu>

